

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ
ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΕΚ ΕΝΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝ ΙΑΠΩΝΑ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΙΕΡΕΑ, ΠΟΥ ΕΚΤΟΣ ΟΤΙ ΟΜΙΛΕΙ
ΑΠΤΑΙΣΤΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ.**

ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΘΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΟΥΜΕ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΤΟΝ ΓΡΑΠΤΟ ΛΟΓΟ ΕΝΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΑ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΙΕΡΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑ. Γραπτό λόγopόνημα πού έγράφη (στό πολυτονικό) από τόν φιλέλληνα Ίάπωνά ιερέα μέ πολύ αγάπη γιά τούς Έλληνες, καί Έλληνίδες ορθόδοξους χριστιανούς, στήν πατρίδα μας. Έστάλη καί στόν ΣΤΟΝ ΚΥΡΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΚΟΤΖΑΜΠΑΣΗ –ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ, καί σέ εμάς, μέ σκοπό νά τόν δώσουμε σέ ιερό ναό στήν Άττική· σκοπεύουμε όμως τώρα (έν πρώτης) νά τό δημοσιοποιήσουμε γιά τήν ιστοσελίδα μας («Αύγουστίνος Καντιώτης»). Η στιγμή θεωρούμε ότι είναι ή κατάλληλη. *Πρόκειται λοιπόν γιά τόν γραπτό ώραιo λόγο ΕΝΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΑ ΙΑΠΩΝΑ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΙΕΡΕΑ, ΜΕ ΘΕΜΑ: ΤΙΣ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ.*

ΑΣ ΤΟΝ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ ΜΕ ΠΡΟΣΟΧΗ :

«**ΜΑΚΑΡΙΟΣ** ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν καὶ ἐν ὁδῷ ἀμαρτωλῶν οὐκ ἔστη καὶ ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν· ἀλλ' ἦ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός.»

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ καὶ εὐλογημένα, Ἀδελφοί τε καὶ ἀδελφές συναγωνιζόμενοι ἐν Χριστῷ ὑπὲρ Θείας Πίστεως καὶ Παραδόσεως τῆς Αὐτοῦ Μίας, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἀναζητοῦντες πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει τῆς Ἀληθείας Αὐτοῦ, χάρις καὶ εἰρήνη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἅς εἶναι πάντα μαζί ὅλων σας. Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ καὶ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἀξιῶσαντί με νὰ λάβω ἓνα ταπεινὸν λόγον διὰ νὰ περιγράψω ὡς ἀνάθημα τὸ φρόνημά μου περὶ θεματολογίας τῆς προκειμένης ἐκδηλώσεως ἐπ' ἀγαθῷ καὶ εὐσταθείᾳ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ σας καὶ τῆς ἐνορίας σας.

Λέγομαι π. Δημήτριος Tanaka, ἰάπωνας ἱερεὺς, χειροτονηθεὶς ἐν Ἰαπωνίᾳ τῷ ἔτει 2007 ὑπὸ τὸν Μητροπολίτη Ἰαπωνίας Σεβασμιώτατο Δανιήλ τοῦ Πατριαρχεῖου Μόσχας, τῆς Ρωσικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας. Σήμερα, διακονῶ σὲ ἓνα περιφερειακὸ παρεκκλήσιο τῆς ἐνορίας Τόκυο τῆς Ἱερᾶς Ὁρθοδόξου Μητροπόλεως τῆς Ἰαπωνίας. Ὡς Ὁρθόδοξος ἱερεὺς ἐνθουσιασμένος διὰ ἱεραποστολικά ἔργα καὶ ἀφοσιώμενος στοὺς πνευματικούς ἀγῶνες στὴν Ἰαπωνία – μία τόσο γεωγραφικῶς ὅσο καὶ πνευματικῶς ἀπομεμακρυσμένη οὐσιαστικῶς τῆς Ὁρθοδοξίας χώρα, καὶ ὡς πτυχιούχος κοινωνιο-ἀνθρωπολόγος, ἔχω ἀσχοληθεῖ συνειδητῶς καὶ ἀντικειμενικῶς μὲ τὴν μελέτη καὶ τὴν ἔρευνα τοῦ κοινωνικοῦ

καὶ θρησκευτικοῦ φρονήματος τοῦ συνόλου τῶν σύγχρονων
 ἰαπώνων ἐπὶ ὀρισμένα χρόνια.

Ἐπ' εὐκαιρία θὰ ἤθελα νὰ ἀναλύσω, ἂν καὶ ψηλαφητῶς, τὴν
 «θρησκευτικὴ νοοτροπία» τοῦ Ἰαπωνικοῦ λαοῦ καὶ νὰ
 καταθέσω τὴν δική μου ἐπιστημονικὴ ἄποψιν σχετικά μὲ τὸ
 θέμα αὐτό, ὥστε νὰ μπορέσετε νὰ ἀξιολογήσετε τὴν
 θρησκευτικὴ ιδιότητα καὶ τὸ πνευματικὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ
 λαοῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ δυνατὸ ἀντικειμενικώτερα διὰ νὰ
 πορευθεῖτε ὀρθῶς καὶ μετὰ παρρησίας ἐν «ὁδῷ Κυρίου»,
 ἀντιμετωπίζοντες τὰ πλέον δικαιολογημένα καὶ παραδεκτὰ
 ἀπὸ τὸ εὐρύτερο κοινὸ καὶ στὴν Ἑλλάδα «πλεονεκτήματα τῆς
 ἐνασχόλησης μὲ τὶς πολεμικὲς τέχνες». Πρὶν ἀσπασθῶ τὴν
 Ὀρθόδοξη Χριστιανικὴ Πίστη, σὰς βεβαιῶνω ὅτι δὲν ἤμουν
 οὔτε ταοϊστὴς οὔτε βουδιστὴς. Ποτέ δὲν ἔχω ἀποκομίσει
 καμιὰ συγκεκριμένη θρησκευτικὴ ιδιότητα μέχρι τότε πού
 ἤξιώθην νὰ ἐκκλησιασθῶ ὡς κατηχούμενος ἐν Ἀθήναις τὸ
 1997. Σκεπτόμενος ἐκ τῶν ὑστέρων, μπορῶ νὰ σὰς πῶ ὅτι,
 μέχρι ἐκείνη τὴν στιγμή, ἤμουν οὐσιαστικῶς ἄθεος,
 ἤτοι πολὺ πρακτικὸς καὶ πραγματικὸς ἄνθρωπος τοῦ
 ὑπαρξιστικοῦ καὶ ἀνθρωποκεντρικοῦ χαρακτῆρος,
 πιστεύοντας τὴν ἀθυπόστατη ἀξία τῶν ἀνθρώπων καὶ
 πραγμάτων, ἀλλ' ὅμως σημειωτέον ὅτι ἔτυχον ταυτοχρόνως
 ἐνδιαφερόμενος στὴν ἀναζήτησι τῆς γνώσεως ἰδίως τῆς
 μεταφυσικῆς ἀλήθειας.

**Στὴν πραγματικότητα, στὰ εἴκοσί μου, ἔχω ἐνασχοληθεῖ
 κι ἐγὼ μὲ τὴν ἀσκηση τῆς πολεμικῆς τέχνης ἐπὶ ὀρισμένο
 χρόνο, θεωρώντας τὴν ὡς τὸ ἀποδοτικώτερο τρόπο
 ἀναζήτησης τῆς φιλοσοφημένης μου ἀλήθειας.**

2) Είναι όμως γεγονός άξιο δικαιολόγησης ότι, από τήν ένασχόλησή μου με τήν πολεμική τέχνη, άληθώς έμαθα νά συγκρατήσω τήν ψυχραιμία μου και νά έχω αυτόέλεγχο, καθώς επίσης νά τηρήσω και νά συμβαδίσω με τούς κανόνες τής ομάδας και του συνόλου. Έπιπλέον, με ώφέλησε νά αύξήσω τò επίπεδο συγκεντρώσεως, τής αντίληψεως και τής κρίσεώς μου, καθώς και τήν ικανότητά μου στήν επίλυση προβλημάτων και άνάλυση πραγμάτων.

Διότι, στήν Ίαπωνία, θεσμοποιημένο ως παραδοσικακό λαϊκό σύνθημα ισχύει τò ότι ³⁾ «τò εϋρωστο πνεϋμα άξιώνει νά συγκατοικεί μόνο στòν άνθρωπο άποκομίσαντα τò εϋρωστο σωμα και τήν δίκαια ψυχή». Αυτό άκριβώς είναι ή καθιερωμένη και παραδοσιακώτερη άποψη τών ίαπώνων περι ψυχοσωματικής διαμορφώσεως ενός άτομου και κατ' επέκτασιν, φρονώ ότι άποτελεί δε τò αρχέτυπο τής «θρησκευτικής νοοτροπίας» τών ίαπώνων. Αυτή ή άποψη ύφίσταται ως καθοριστικό στοιχείο διαμορφώσεως σε όλους τούς τομείς τών πολιτιστικῶν δραστηριοτήτων και τών κοινωνικῶν πράξεων τών ίαπώνων τής σημερινής έποχής. Τò αρχέτυπο τής «θρησκευτικής νοοτροπίας» τών ίαπώνων χαρακτηρίζεται στοιχειωδώς από τò αίσθημα τής στò έσχατο όριο άφοσίωσης στα συμφέροντα άποκομιούντα στòν παρόντα κόσμο. Διότι, αυτό προκύπτει από τήν πατροπαράδοτη αντίληψη ότι ό άνθρωπος γεννᾶται ούσιαστικῶς κατά σάρκα άσθενής, αδύνατος και εϋθρυπτος στòν παρόντα κόσμο γεμάτο με ύπαρκτα ή/ και άόρατα έμπόδια. Διὰ τούτο, (θεωροϋν στήν Ίαπωνία ότι :) ό άνθρωπος όφείλει νά βελτιώσει, κατά κάποιον τρόπο, τς συναισθηματικές, φυσικές και διανοητικές ικανότητές του, τήν πειθαρχία του, τήν ύπακοή του, τò θάρρος του, τήν έμπιστοσύνη του, τò σεβασμό του, καθώς και νά

αὐξήσει τὴν αὐτοπεποίθησή του, σὲ δεδομένες συνθήκες πού διαμορφώνουν τὴν προσωπικότητά του, μὲ σκοπὸ νὰ ἐπιζήσει εὐτυχισμένος καὶ ἀβλαβῆς στὸν παρὸντα κόσμον ἀντιμετωπίζοντας διάφορες δυσκολίες καὶ ἀναρίθμητα ἐμπόδια τῆς ζωῆς.

Ὅμως, παρ' ὅλο πὸν ὑπογραμμίζεται στὰ διδάγματα ζωῆς τῶν Ιαπώνων, σὲ τόσο μεγάλο βαθμὸ, ἡ σημασία τῆς ψυχοσωματικῆς ἀσκήσεως ὥστε νὰ ἀποκτήσει ἕνας ἄνθρωπος τὰ κατὰ τὸ δυνατὸ περισσότερα συμφέροντα τῆς ζωῆς του στὸν παρὸντα κόσμον, διαπιστώνουν ἐμμέσως ὅτι ἡ γενετικῶς ἔμφυτη στὴν ἀνθρώπινη φύση ἀσθένεια καὶ ἀδυναμία αὐτὴ καθ' αὐτὴ προσδιορίζει ἐκ τῶν προτέρων τὴν διάθεση τοῦ καθοριστικοῦ ὁρίου ἀξεπέραστου ἑνὸς κατὰ σὰρκα γεννηθέντος ἀνθρώπου. Ὡς ἐκ τούτου, **(θεωροῦν ὅτι :)** 4) καθίσταται ὁ ἄνθρωπος ἐξαναγκασμένος νὰ ἐπικαλεῖται τὴν βοήθεια καὶ στήριξη τῆς ὑπερφυσικῆς δυνάμεως- τοῦ δαίμονος, διὰ νὰ ὑπερβεῖ τὸ κατ' ἐξοχὴν προκαθορισμένο του φυσιολογικὸ ὄριο καὶ νὰ προσθέσει τὶς ἀνώτερες ιδιότητες στὴν διαμορφωμένη ὑπὸ ὀρισμένες συνθήκες καὶ κατὰ συνέπεια σχετικοποιημένη καὶ κοινωνικοποιημένη προσωπικότητά του. 5) **Αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους πὸν (θεωροῦν ὅτι :)** ἠξιώθησαν καὶ εὐνοήθησαν ἀπὸ τοὺς δαίμονες νὰ ἀποκομίσουν τὶς ἀνώτερες καὶ ἀξιόλογες ιδιότητες σὲ κάθε τομέα τῶν ἀνθρώπινων πράξεων χαρακτηρίζουν οἱ Ιάπωνες «θεάρεστους» καὶ ἀποκαλοῦν μετὰ δέους : «θεοὺς», καὶ τοὺς λατρεύουν καὶ τοὺς σέβονται.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν θρησκευτικὴ νοοτροπία τῶν Ιαπώνων, ὁ ἀφοσιώσας ἀκριβῶς τὴν πᾶσαν ἐνέργειά του στὴν ἐπιδίωξη τῶν συμφερόντων καὶ συνεπῶς ἀποκομίσας τὰ πλούτη στὸν

παρόντα κόσμο θεωρείται ότι βρίσκεται στην κατάσταση «εὐδαιμονίας» κυριολεκτικῶς.

Ἡ οὐσία τῆς θρησκευτικῆς νοοτροπίας τῶν ἰαπώνων, κατὰ συνέπεια, μπορῶ να συμπεράνω ὅτι εἶναι ἡ ἐπίτευξη τῆς αὐτοθέωσης τοῦ ἀνθρώπου μὲ ἕναν τρόπο δαιμονικό καὶ αὐθαίρετο, ἀνάλογο μὲ τὸ παλαιό διαθηκικό ἀνάθεμα «καὶ ὡς θεοὶ ἔσεσθε» τοῦ ὄφεως, καὶ ὄχι μὲ τὸν τρόπο τὸν ὁποῖο κατέστη ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς στοὺς ἀνθρώπους.

Σύμφωνα μὲ τὴν παραδοσιακὴ θρησκευτικὴ ἀντίληψη τῶν ἰαπώνων, σὲ κάθε τομέα τῶν ἀνθρώπινων πράξεων ὑπάρχουν δαίμονες καὶ ὁ ἄνθρωπος ὅπωςδήποτε ὑφίσταται τὴν ἐπίδραση τῶν δαιμόνων. Θεωροῦν ὅτι: ⁷⁾ ὁ Δαίμονας ἔχει δύναμη, ὥστε νὰ ξεπεράσει τὰ ὄρια τῶν ἀνθρώπινων δυνατοτήτων ἀλλὰ καὶ εἶναι οὐσιαστικῶς ἀκάθαρτο πνεῦμα καὶ ἀρνητικὴ ὄντοτητα. Διὰ τούτο, (θεωροῦν ὅτι) ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ καλλιεργεῖ «τὸ εὐρωστο σῶμα» καθὼς καὶ νὰ διαπλάθει «τὴν δίκαια ψυχὴ», προκειμένου νὰ ἐλέγξει καὶ νὰ τιθασεύσει τοὺς δαίμονες, ὥστε νὰ τοῦ χρησιμεύουν καὶ νὰ διατεθοῦν ὑπὲρ τῆς ἐπιμελοῦς ἐπιδιώξεως τῶν συμφερόντων του στὸν παρόντα κόσμο.

⁸⁾ Αὐτὴ ἡ θρησκευτικὴ νοοτροπία παρέμεινε, καὶ παραμένει δὲ, πάντοτε ἰσχύουσα καὶ ἀμετάβλητη μεταξύ τῶν ἰαπώνων μετὰ τὴν εἰσῆγηση τοῦ Βουδδισμού καὶ τοῦ σχετικοῦ του πολιτισμοῦ ἀπὸ τὴν Ἡπειρωτικὴ Κίνα μὲ κρατικὴ πρωτοβουλία ἀπὸ τὸ 5^ο ἕως 7^ο αἰῶνα, τὸν σχηματισμὸ τῆς ἰαπωνικῆς ἐθνικῆς πολιτείας τῶν πολεμιστῶν-μαχητῶν (**τὰ Kamakura Σογκουνάτα στὸ 1192**), τὸν θρησκευτικὸ συγκεντρωτισμὸ ἀπὸ τὰ Tokugawa Σογκουνάτα μετὰ τὸ 1613 καὶ τὸν ἐκδυτικισμὸ τοῦ κράτους Meiji (μὲ σκοπὸ νὰ

καθιερώνει τὴν ἐκσυγχρονησμένη μοναρχία με Θεο-αὐτοκράτορα) ἀπὸ τὸ 1860 καὶ μετέπειτα. Ἐπομένως, ὅλες οἱ ἰαπωνικὲς πολεμικὲς τέχνες ἐφηυρέθησαν καὶ εἰσηγήθησαν ἀπὸ τοὺς πολεμιστὲς-μαχητὲς ὡς μέθοδος τῆς ψυχοσωματικῆς διαμορφώσεως, ἐκ τῶν ὁποίων περισσότεροι ἠσπάζοντο τὸν Zen-Βουδδισμό, καὶ ἀποτελοῦν ἀκόμη καὶ σήμερα σημαντικὸ μέρος ἑνὸς συνολικοῦ συστήματος κοινωνικῆς παιδείας, τὸ ὁποῖο ἔχει ὡς ἀπώτερο σκοπὸ τὴν ριζικὴ μεταμόρφωση τῆς ἴδιας τῆς ὑπαρξῆς τοῦ ἀσκούμενου. Καὶ συχνά παραθεωρεῖται τὸ γεγονός αὐτό ὅτι «ἡ πνευματικὴ διάσταση εἶναι ὁ πυρήνας τῶν πολεμικῶν τεχνῶν». Ὁ Richard Schmidt, καθηγητὴς Φυσικῆς Ἀγωγῆς στὸ Πανεπιστήμιον Nebraska, ἐπισημαίνει ὅτι οἱ ἰαπωνικὲς πολεμικὲς τέχνες «ἀποτελοῦν ὀχήματα γιὰ πνευματικὴ ἐκπαίδευση καὶ φώτιση».

9) Στὸ ἰαπωνικὸ μας δεδομένο, τὸ ἀσκούμαι καὶ τὸ πιστεύω σημαίνουν κατὰ βάση τὰ ἴδια, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ εἶδος τῆς πολεμικῆς τέχνης. Κατὰ συνέπεια, οἱ πολεμικὲς τέχνες δὲν εἶναι ἀπλὲς ἀσκήσεις ἐκγύμνασης, **ἀλλὰ συστήματα ποὺ ἔχουν φιλοσοφικο-θρησκευτικὸ προσανατολισμό**. Σὲ αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ σημεῖο ἐπισημαίνω ὅτι ἀναλυτικῶς διαπιστώνεται τὸ ἰδίως «ἰαπωνικὸ» χαρακτηριστικὸ τοῦ «θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ», ἥτοι τῆς συγχώνευσης ἀνόμοιων καὶ ἀσυμβίβαστων θρησκευτικῶν διδασκαλιῶν ἢ ἰδεῶν καὶ γυμναστικῶν πρακτικῶν σὲ ἓνα φιλοσοφικὸ ἢ θρησκευτικὸ σύστημα. Αὐτὴ ἡ θεωρία τοῦ θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ ἀποτελεῖ τὸ κοινὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ «Ἀνατολικοῦ Μυστικισμοῦ», τὸ ὁποῖο ἀκόμη ἰσχύει στὴν θρησκευτικὴ νοοτροπία τῶν ἰαπῶνων.

Οί πολεμικές τέχνες βασίζονται ουσιαστικῶς σέ, καθώς και ἀποτελοῦν δέ συγκεκριμένως, τὸ μέρος τοῦ συνολικοῦ συστήματος φιλοσοφικῶν ἢ θρησκευτικῶν θεωριῶν τοῦ Ανατολικοῦ Μυστικισμοῦ σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖο ¹⁰⁾ ἡ γνώση ἰδίως τῆς ὑπεράνθρωπης δύναμης καὶ ἡ ἔνωση τοῦ ἀνθρώπου μὲ αὐτὴ γίνεται ἄμεσα μὲ τὴν ἔκσταση ἢ μὲ τὴν ἐνόραση καὶ χωρὶς τὴν παρεμβολὴ τῶν αἰσθήσεων ἢ τοῦ λογικοῦ. Τὸ Jujitsu, τὸ Karate, τὸ Kendo καὶ τὸ Aikido, κ.ά. εἶναι οὕτως ἢ ἄλλως ὅλα ἐπηρεασμένα ἀπὸ τὸν Ανατολικό Μυστικισμό.

Τὸ ζήτημα ὅμως ποὺ πρέπει νὰ κατατίθεται στὴν συζήτησή μας εἶναι τὸ γεγονός ὅτι περισσότεροι ποὺ ἀσχλοῦνται μὲ τὶς πολεμικές τέχνες, εἴτε καθηγητές εἴτε μαθητές, τοὺς κάνουν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ¹¹⁾ χωρὶς νὰ γνωρίζουν τὸ θρησκευτικὸ χαρακτῆρα τους.

¹²⁾ Ἡ οὐσία εἶναι ὅτι τὸ πλήθος τῶν διαφόρων μαχητικῶν εἰδῶν συνδέονται μυστηριώδως μὲ πνευματικὰ σύμβολα ποὺ ἔχουν στὶς ρίζες τους τὸν Ανατολικό Μυστικισμό. Ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴ σχολή ποὺ παρακολουθεῖ κάποιος, αὐτός ποὺ ἐπιθυμεῖ νὰ τελειοποιηθεῖ στὴν ἀπόδοση τῶν πολεμικῶν τεχνῶν πρέπει νὰ κατέχει τὴν ἐπιδέξια χρῆση τῆς δαιμονικῆς ζωτικῆς δύναμης (ἐπονομαζόμενης «Τσι» ἀπὸ τοὺς Κινέζους καὶ «Κι» ἀπὸ τοὺς Ἰαπώνες), μίας νεοεποχίτικης ἐνέργειας ποὺ βρίσκεται τελείως ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια ὁποιοῦδήποτε ἐπιστημονικοῦ ἐλέγχου.

Διὰ τοῦτο, **(θεωροῦν ὅτι :)** ¹³⁾ ὁ εἰδικός στὶς πολεμικές τέχνες ὀφείλει νὰ εἶναι ἰκανός νὰ τιθασεύει αὐτὴ τὴν δαιμονικὴ ἐνέργεια καθ' αὐτὴ, καὶ νὰ τὴν στερεῖ ἢ νὰ ἀδειάζει τὸν ἀντίπαλό του ἀπὸ αὐτήν. Δηλαδή, ἡ θεμελίωση τῶν

πολεμικῶν τεχνῶν βρίσκεται στις ἐνεργειακές πρακτικές τοῦ δαίμονος Τσί (Κί), οἱ ὁποῖες εἶναι ὀλοτελῶς ἀσυμβίβαστες μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη καὶ ζωή, κάτι ποῦ ἔχει τονισθεῖ ἐπανειλημμένως σὲ Πανορθόδοξες Συνδιασκέψεις περὶ θεμάτων αιρέσεων καὶ παραθρησκείας. Οἱ πολεμικές τέχνες αὐτές καθ' αὐτές σαφέστατα ἔρχονται σὲ εὐθεία ἀντίθεση μὲ τὸ Ὁρθόδοξο Χριστιανικό μήνυμα τῆς ἀγάπης. Νὰ τονισθεῖ ὅτι ὅλων τῶν εἰδῶν οἱ πολεμικές τέχνες δὲν συνάδουν μὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ ὁποῖο μὰς καλεῖ νὰ δοῦμε τὸν ἄλλον, ὄχι πολεμικά, ὡς ἐχθρό, ἀλλὰ μὲ ἀγάπη, ὡς εἰκόνα Θεοῦ. Ὅταν ἐπεσκέφθην τὴν Ἀθήνα προσφάτως, τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριο, παρατήρησα ἔκπληκτος ὅτι καὶ στὴν Ἑλλάδα οἱ σαφῶς «ἐξευρωπαϊσμένες» μορφές τοῦ Ανατολικοῦ Μυστικισμοῦ καὶ τῶν πρακτικῶν του (*Γιόγκα, Ρέικι, Ρεφλεξολογία, Κουνγκ-φου, ἰαπωνικές πολεμικές τέχνες, κ.λπ*), ποῦ ἀπὸ τοὺς ἀγνοοῦντες τὴν λανθάνουσα ἀλήθεια γίνονται δεκτές ὡς πρακτικές ὑγείας καὶ εὐεξίας καὶ δικαιολογοῦνται ἀληθοφανῆ τὰ δῆθεν πλεονεκτήματα τῆς ἐνασχόλησης μὲ τὶς πολεμικές τέχνες.

Ὅταν οἱ Ὁρθόδοξοι νέοι ἀσχολοῦνται μὲ τὶς πρακτικές αὐτές χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθοῦν, ἀναμφίβολα μυοῦνται τόσο στὴν θεωρία ὅσο καὶ στὴν πράξη στὶς ἄλλες θρησκευτικές τάσεις τοῦ Ανατολικοῦ Μυστικισμοῦ, στὴν τροποποιημένη εἰδωλολατρεία ποῦ ἐπικρατεῖ εὐρύτατα στὶς χώρες τῆς Ἄπω Ανατολῆς.

Ἐπιπροσθέτως, θὰ ἤθελα νὰ ἐπισημαίνω ὅτι ¹⁴⁾ *ἡ* χειραγώγηση τῆς δαιμονικῆς ζωτικῆς δύνάμης [*Κί ἢ Τσί*] στὶς πολεμικές τέχνες εἶναι συχνά ἴδια καὶ ἀπαράλλακτη μὲ τὴν χρήση τῆς στὸ χώρο τοῦ ἀποκρυφισμοῦ γενικῶς.

Πίσω ἀπὸ τὰ δικαιολογημένα πλεονεκτήματα τῆς ἐνασχόλησης μὲ τὶς πολεμικὲς τέχνες ἐλλοχεύουν οἱ σοβαρότατοι κίνδυνοι ἀπὸ τὸ ἀνοιγμὰ στὸν νεοεποχίτικο ἀποκρουφισμό. Στὸν κινδύνου αὐτοῦ καθ' αὐτοῦ νὰ προστιθεῖ ἡ ἀμβλυνση τοῦ Ὁρθοδόξου φρονήματος, τὸ ὁποῖο ὀδηγεῖ πιστοῦς στὸ ἐπικίνδυνο συγκρητιστικὸ συμπέρασμα **ὅτι ὑπάρχει πιθανότητα νὰ συνδυαστεῖ ἡ Ὁρθόδοξη Χριστιανικὴ ζωὴ μὲ πρακτικὲς ἐκφρασεις ἀνατολικῶν θρησκειῶν**, τὸ ὁποῖο ἀφ' ἑνὸς δὲν ἰσχύει καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν ἔχει σωτηριολογικὲς συνέπειες. Εἰλικρινῶς ἐπικαλοῦμαι τὸ Ὁρθόδοξο πλήρωμα νὰ ἀπέχει ἀμέσως ἀπὸ τὴν ὁποιαδήποτε ἐνασχόληση μὲ τὶς πολεμικὲς τέχνες.

Οἱ ἀνατολικὲς μέθοδοι τῆς φυσικῆς ἀγωγῆς δὲν εἶναι ἀπλὰ μέθοδος ψυχοσωματικῆς διαμορφώσεως, ἀλλὰ καὶ μυστικιστικὴ φιλοσοφία καὶ κοσμοθεωρία ἀντίθετη μὲ τὴν Θεία Πίστη καὶ Παράδοση τῆς Χριστοῦ Μίας, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Αποστολικῆς Ἐκκλησίας. Ἄν θέλει κάποιος νὰ γυμναστεῖ ἄς κάνει διαφοροτικὰ ἀθλήματα διαθέσιμα διὰ νὰ γυμναστεῖ, ἀλλὰ μόνο διὰ νὰ γυμναστεῖ καὶ ὄχι διὰ νὰ ἀσκηθεῖ στὶς τεχνικὲς πολεμικοῦ χαρακτήρος, ἐπειδὴ ἡ ἀνταπόδοση τῆς βίας μὲ βία εἶναι ἀπολύτως ἀντίθετη μὲ τὴν ἐντολή τῆς ἀγάπης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Χριστοῦ.

¹⁵⁾ Ἐπιπλέον, θὰ ἤθελα νὰ ἐπισημαίνω ὅτι ἡ ἥττα τῆς Ἰαπωνίας στὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον ἀνάγκασε τὸ ἔθνος αὐτό νὰ ἐντάξει τὴν «ἀθλητικοποίηση» μέρους τῶν πολεμικῶν τεχνῶν του καὶ τὴν μετατροπὴ αὐτῶν σὲ ἐξαγώγιμα προϊόντα, στὸ «νέο ξεκίνημα τῆς Ἰαπωνίας ὡς ἕνα εἰρηνικὸ ἔθνος». Παράλληλα, ἡ ἐπικράτηση τοῦ κομμουνιστικοῦ καθεστώτος στὴν Κίνα ἐξανάγκασε πολλοὺς δασκάλους πολεμικῶν τεχνῶν νὰ καταφύγουν σὲ ἄλλες

γειτονικές ή/ και δυτικές χώρες, όπου ήρθαν σε έπαφή με πολλούς διψασμένους Δυτικούς και Ευρωπαίους δια «ἀνατολική σοφία» και μυστηριώδη δύναμη.

Ἡ ἀναπόφευκτη κατάληξη ἦταν ἡ ἐπέκταση τῆς διδασκαλίας, ἢ ἔστω μέρους αὐτῆς, καὶ σὲ Δυτικές Ευρωπαϊκὲς χώρες, διὰ λόγους μεν Βιοποριστικούς ἢ ἀκόμα δε καὶ «ἱεραποστολικούς». Τὸ δε ἀναπτυσσόμενο κίνημα τῆς «Νέας Ἐποχῆς» ἢ φιλοσοφία τοῦ ὁποίου συμπεριλαμβάνει διάφορες ἐκδοχὲς καὶ πρακτικὲς αὐτοθέωσης τοῦ Ἀνατολικοῦ Μυστικισμοῦ, βρήκε στὶς πολεμικὲς τέχνες ἓνα θαυμάσιο ὄχημα διὰ τὴν διάδοση τῆς βασικῆς τῆς ιδέας: **ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ γίνεῖ θεὸς καὶ μπορεῖ νὰ κάνει κατὰ βούλησιν χρῆση τῆς θεότητάς του.** Ἀρκεῖ μόνο νὰ πιστεύσει ὁ ἄνθρωπος σὲ αὐτὴν καὶ νὰ τὴν «συνειδητοποιήσῃ». **Διὰ τούτο, δὲν εἶναι τυχαίον ὅτι, καὶ στὴν Ἑλλάδα, τόσο πολλὲς παραθρησκείες «ψαρεύουν» ὀπαδοὺς τους μέσα ἀπὸ σχολὲς πολεμικῶν τεχνῶν ἢ διαθέτουν τμήματα ἐκμάθησης «τεχνικῶν αὐτοάμυνας».**

Οἱ πολεμικὲς τέχνες ὡς ὄχημα ἔχουν τὸ πλεονέκτημα νὰ καλύπτονται οἱ νεοεποχίτες πίσω ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ ἀθλητισμοῦ, προσφέροντας καὶ κάποια σωματικὴ ἐκγύμναση. Ὅμως, στὴν ἀλήθεια ἐκθέτουν τὸν ἄνθρωπο σὲ κάποιες διαδικασίες μὲ καθαρά θρησκευτικὸ νόημα, χωρὶς ὅμως αὐτός καθ' αὐτός νὰ τὸ καταλαβαίνει. 16)

Παραδείγματος χάριν, μία ἀπὸ τέτοιες διαδικασίες εἶναι ἡ ὑπόκλιση τῶν μαθητευομένων στὴν εἰκόνα-φωτογραφία τοῦ δασκάλου, ὁ ὁποῖος ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ἀοράτως συνῶν, (παρόν) ἐλέγχοντας καὶ «προστατεύοντας» μὲ τὴν λανθάνουσα του δύναμη τοὺς μαθητευομένους, εἴτε ἀπὸ χιλιόμετρα μακριά εἴτε ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμον (τῶν

«**θεωμένων δασκάλων**»). Ἡ συγκεκριμένη πρακτική προσφέρει στὸν μαθητευόμενο ὡς ἓνα ἀπλό ἔθιμο ἢ συνήθεια, ἢ τήρηση τῆς ὁποίας εἶναι ἀπαραίτητη στὴν ὅλη πειθαρχία τοῦ συστήματος.

Ἐπίσης, ἡ χρήση τοῦ διαλογισμοῦ διὰ τὴν ἐπίτευξη χαλάρωσης καὶ καλύτερης «συγκέντρωσης» ναὶ εἶναι μία θρησκευτικὴ πράξη, ἀνεξάρτητα μὲ τὸ ἂν ὁ διαλογιζόμενος ἔχει θρησκευτικούς σκοπούς καὶ ἂν ἀπευθύνεται σὲ κάποια θεότητα ἢ θεωμένο δάσκαλό του ἢ ὄχι. Πιθανόν ὁ ἴδιος ὁ ἐκπαιδευτὴς ποὺ διδάσκει αὐτό ναὶ μὴν γνωρίζει πλήρως (ἢ καὶ ναὶ μὴν γνωρίζει καθόλου) τὴν σημασία του. Αὐτό ὅμως δὲν ἀφαιρεῖ κάτι ἀπὸ τὴν δυναμικὴ του.¹⁷⁾ Οἱ φόρμες τῶν πολεμικῶν τεχνῶν παραμένουν ἓνας μαγικός πολεμικός χορός, ἓνας «διαλογισμὸς ἐν κινήσει», ποὺ (**θεωροῦν ὅτι** :) ἐξασφαλίζει στὸν ἐξασκούμενο τὴν προστασία ἀπὸ «ἀρνητικὲς ὀντότητες» καὶ τὴν εὐνοια τῶν δαιμόνων τῆς φύσης, τὴ δικὴ του ἔνωση μὲ τὶς δυνάμεις αὐτὲς καὶ τὴν πλήρη ἀξιοποίηση τῆς «ἐσωτερικῆς» του ἐνέργειας διὰ τὴν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν του.

¹⁸⁾ Πολλοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ἀπὸ τὴν στιγμή ποὺ ἀφαιρεῖται ὁ διαλογισμὸς καὶ ἡ ὑπόκλιση στὸν δάσκαλο, οἱ πολεμικὲς τέχνες χάνουν τὸν ἀντιχριστιανικὸ χαρακτήρα τους καὶ γίνονται κατάλληλες καὶ διὰ τοὺς Χριστιανούς. Ὅμως, ὁ μαγικο-θρησκευτικὸς κώδικας τῆς φόρμας παραμένει ἐνεργός, ἀκόμα καὶ ὅταν ἀφαιρεθοῦν αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, καὶ ὁ μαθητευόμενος παραμένει ἐκτεθειμένος στὴν ἐπιρροή του. Ἐπίσης, ἡ ὅλη ἐξάσκηση στὶς πολεμικὲς τέχνες προϋποθέτει τὴν ἀποδοχὴ τῆς τροποποιημένης εἰδωλολατρίας.

Ὅποιος θέλει ὅπωςδήποτε «μαχητική προπόνηση», ἄς ἐξασκηθεῖ στήν ἑλληνορωμαϊκή πάλη, ἄθλημα καθαρά ἑλληνικό χωρίς καμία ἀνατολική μυστικιστική προέκταση. Ἄν θέλει κάποιος νὰ γυμναστεῖ ἄς διαμορφωθεῖ καὶ ἀναπτυχθεῖ ἡ Χριστοκεντρικῆ μέθοδος τῆς φυσικῆς ἀγωγῆς ἀξίας δικαιολόγησῆς τῶν διδασκαλιῶν τῶν Ἁγίων Πατέρων διὰ νὰ γυμναστεῖ. Στήν Ὁρθόδοξη Χριστιανικὴ παράδοση **“τὸ σῶμα ζωογονεῖται διὰ τῆς ψυχῆς καὶ ἡ ψυχὴ ἐνεργεῖ διὰ τοῦ σώματος”**. Ἄν λοιπόν ἡ γυμναστικὴ βοηθάει τὴν υἰεία τοῦ σώματος βοηθιέται συγχρόνως καὶ ἡ υἰεία τῆς ψυχῆς μας.

Στὴν ὁμιλία του “Περὶ Γυμναστικῆς” ποὺ ἐκφώνησε στις 21/8/1893 στήν Κύμη, ὁ Ἅγιος Νεκτάριος, ὁ προσφάτως ἀνακηρυχθεὶς ὡς καὶ προστάτης τῶν γυμναστῶν, ἀνέπτυξε μὲ λεπτομέρειες τὰ καλὰ καὶ τὰ συμφέροντα τῆς γυμναστικῆς διὰ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴ. Μιλᾷ σαφέστατα διὰ “σύμμετροσωματικὴ γυμνασία”, δηλαδή σχετικὰ μὲ μία ἰσορροπία μεταξὺ τῶν σωματικῶν καὶ ψυχικῶν ἀσκήσεων, χρησιμοποιώντας τὸν λόγο τοῦ Ἀριστοτέλη, σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖο **“... τὰ τε ὑπερβάλλοντα γυμνάσια καὶ τὰ ἐλλείποντα φθείρει τὴν ψυχὴν, σώζεται δε ἡ σωφροσύνη ὑπὸ τῆς μεσότητος...”** Τονίζει ὅτι “ἡ υπερβολικὴ ἀσκηση τοῦ σώματος φθείρει τὴν ψυχὴ”, ἀλλὰ καὶ ὅτι “ἡ ἄκρα τῆς ψυχῆς ἀνάπτυξη διὰ τοὺς ὑπερβάλλοντας πόνους φθείρει τὸ σῶμα”. Ἐκτός ἀπὸ τὰ λόγια, ὁ Ἅγιος Νεκτάριος ὡς διευθυντῆς τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς (1894–1908), ἔκανε καὶ συγκεκριμένα ἔργα πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή. Συγκεκριμένα, καθιέρωσε τὸ ποδόσφαιρο καὶ ἐπέμενε στήν σωστὴ διατροφή καὶ τὴν συστηματικὴ γυμναστικὴ διὰ ὅλους τοὺς μαθητῆς τῆς Σχολῆς του. Ὅλοι οἱ κορυφαῖοι ἅγιοι πατέρες τῆς Ὁρθόδοξης

θεολογίας διδάσκουν ὅτι ὑπάρχει στενή ἐνότητα μεταξύ ψυχῆς καὶ σώματος τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὅτι ἡ σωματικὴ ἄσκηση εἶναι εὐεργετικὴ διὰ τὴν ψυχὴν.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης λέει ὅτι “ ... ὁ Χριστιανὸς παιδαγωγὸς πρέπει νὰ εἶναι διδυμοτόκος, νὰ ἀποβλέπει καὶ στὴν μόρφωση τῆς ψυχῆς καὶ στὴν διάπλαση καὶ εὐσημοσύνη τοῦ σώματος”. Ὁ Ἅγιος Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἀναφέρει ὅτι “... τὸ γυμναστήριον εἶναι ἀναγκαῖον... ” Ὁ Μέγας Βασίλειος, στὴν Ἐπιστολὴν τοῦ στὸν Μαρτινιανό, σημειώνει: “... *Γυμνάσια κεκλεισμένα καὶ νύχτας ἀφεγγεῖς οὐκ εἶα ἡμᾶς οὐδὲν λογίζεσθαι ἢ περὶ τοῦ ζῆν ἀγωνία ... Συμπερασματικά,* καὶ πάλι σύμφωνα μὲ τὸν Ἅγιο Νεκτάριο, “ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ προνοήσῃ ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως ἀμφοτέρων” –καὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Ἄν τὸ φροντίσῃ αὐτό, “ἀποβαίνει εὐδαίμων, ἕξοχος, μεγαλοπήβολος, μεγαλοπράγμων, ἰσχυρὸς καὶ πρὸς πᾶσαν ἐπιχείρησιν ἱκανός, ὠφέλιμος πρὸς πάντας καὶ ἐν παντί καιρῷ...” **Εἰλικρινῶς πάλι ἐπικαλοῦμαι τὸ Ὁρθόδοξο πλήρωμα νὰ ἀπέχει ἀμέσως ἀπὸ τὴν ὁποιαδήποτε ἐνασχόληση μὲ τὶς πολεμικὰς τέχνας.**

Δί' εὐχῶν τῶν Ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.
